

Міністерство освіти і науки України
Любешівський технічний коледж Луцького НТУ

КОЛЬОРОВЕДЕННЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

**для студентів 3 курсу
зі спеціальності 5.06010115 «Опорядження будівель і споруд та
будівельний дизайн»
напряму підготовки 6.060101 «Будівництво»
денної форми навчання**

УДК

До друку _____ Голова навчально-методичної ради Луцького НТУ.
(підпис)

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозитарій Луцького НТУ _____ директор бібліотеки.
(підпис)

Затверджено навчально-методичною радою Луцького національного технічного університету,
протокол № _____ від _____ 2016 р.

Рекомендовано до видання методичною радою Любешівського технічного коледжу Луцького НТУ,
протокол № _____ від _____ 2016 р.

Розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії педпрацівників будівельного профілю Любешівського технічного коледжу Луцького НТУ,
протокол № _____ від _____ 2016 р.

Укладач: _____ Т. Л. Довгополік
(підпис)

Рецензент: _____
(підпис)

Відповідальний
за випуск: _____ Т.П. Кузьмич, методист коледжу
(підпис)

Кольороведення [Текст]: методичні вказівки для виконання самостійної роботи для студентів 3 курсу зі спеціальності 5.06010115 «Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн» денної форми навчання/ уклад. Т. Л. Довгополік – Любешів: Любешівський технічний коледж Луцького НТУ, 2016. – 13 с.

Видання містить тематичне планування самостійної роботи, перелік рекомендованої літератури, запитання для самоконтролю.
Призначене для студентів напряму підготовки «Будівництво» денної форми навчання.

Т. Л. Довгополік, 2016

Вступ

У підготовці спеціалістів опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн курс «Кольороведення» досить важливий, бо не знаючи властивостей та класифікації кольорів, не можна правильно та естетично вірно спроектувати та гармонійно поєднати кольори у сфері будівництва та дизайну.

Кольороведення – вчення, яке представляє собою сукупність даних різних наук, що відносяться до проблеми кольору.

Мета вивчення "Кольороведення" закласти основи професійної підготовки студента-дизайнера, сформувані у нього первинні навички вирішення складного комплексу просторових завдань, що характеризують процес дизайн-проектування.

Ціль практичної частини курсу – шляхом творчої практичної роботи набуті навички і специфічні знання, необхідні для тонкого і делікатного розуміння впливу форми, пластики, світла, кольору, текстури і фактури матеріалу. Навчитися в дійсності створювати життєве середовище у конкретному приміщенні і оволодіти прийомами кольороведення навколишніх поверхонь.

Студент повинен навчитися проектувати в єдності із загальною образною цілеспрямованістю рішення – системи освітлення, системи меблювання, системи візуальної інформації і її елементів, застосувати на практиці теоретичні основи архітектурної поліхромії в інтер'єрах, навчитися давати рекомендації для застосування кольору в архітектурі інтер'єру.

У даному курсі у стислій і доступній формі викладено основні розділи "Кольороведення": робота з фарбами; тональне, світлотіньове і поліхромне креслення; колірна відмивка; особливості графічних операцій в архітектурному проектуванні на ЕОМ; виконання кольорових креслень на ЕОМ.

Викладені питання відповідають діючій навчальній програмі з кольороведення для вищих технічних навчальних закладів I і II рівнів акредитації.

Видання рекомендовано студентам денної та дистанційної форм навчання для самостійного вивчення курсу кольороведення.

Дизайнерська діяльність пов'язана з дослідженням і розробкою інтер'єрів, предметів промислового виробництва, що проектуються відповідно до вимог людини, і що враховує сукупність чинників системи «людина – предмет – середовище». При зображенні об'єктів у процесі рисування, людина керується зоровим сприйняттям зовнішнього предметно-просторового середовища. Зрозуміло, що чим вища майстерність дизайнера, тим більш переконливо він може зобразити те, що виникло в його уявленні.

Колір відіграє важливу роль у нашому житті та діяльності. У природі немає нічого безколірного. Людина живе у різноманітному кольоровому світі. Одні кольори дуже яскраві й чисті, інші бліді й настільки невизначені, що деколи важко підібрати їм назву. Поняття кольору та його сприйняття дуже складні. Кольороведення охоплює питання, пов'язані з фізикою, психологією, світлотехнікою, медициною, технікою, мистецтвом. Колір – властивість тіл викликати визначені зорові відчуття у відношенні із спеціальним спектральним

складом та інтенсивністю відображеного або випроміненого видимого випромінювання.

Метою викладання дисципліни «Кольороведення» є надбання навиків фундаментального професійного спрямування в процесі формування кваліфікаційного рівня умінь студента, які застосовуються при зображенні архітектурного об'єкту та інтер'єру, по якому буде здійснюватися будівництво.

Головним завданням дисципліни є становлення індивідуального підходу у виборі графічного зображення архітектурного об'єкта та оточуючого середовища із застосуванням діючих методів і нормативів моделювання в архітектурі та містобудуванні.

Після вивчення дисципліни студент повинен **знати**: методи зображень будівель та споруд і їх елементи; засоби графічного зображення; прийоми зображення і улаштування обладнання та меблів; матеріали та техніку виконання зображення; види креслень та графічних і кольорових зображень в архітектурно-дизайнерському проектуванні. **Вміти**: технічно грамотно вирішувати практичні завдання, з дотриманням нормативних та естетичних вимог; творчим підходом; володіти прийомами і засобами зображення в різних матеріалах та техніках; застосовувати навички з кольороведення у процесі різних видів проектування.

Тематичне планування самостійної роботи

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва тем курсу	Кількість годин
1	Вступ	2
2	Робота з фарбами	16
3	Тональне, світлотіньове і поліхромне креслення	16
4	Колірна відмивка	22
5	Особливості графічних операцій в архітектурному проектуванні на ЕОМ	8
6	Виконання кольорових креслень на ЕОМ.	8
Всього		72

Тема 1. Вступ

Під час опрацювання цієї теми студент повинен вивчити такі питання, використавши літературні джерела [1], с. 3 – 5; [3], с. 3 – 6; [18], с. 3 – 5:

Загальна характеристика дисципліни, мета і завдання вивчення. Роль дисципліни у підготовці техніка-дизайнера.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. В чому полягає завдання кольороведення?
2. Мета і завдання кольороведення?
3. Роль кольороведення в житті людини?

Тема 2. Робота з фарбами

Під час опрацювання цієї теми студент повинен вивчити такі питання, використавши літературні джерела [3], с. 7 – 22; [11], с. 6 – 40; [18], с. 6 – 24:

Поняття про колір. Історія розвитку кольорознавства. Основні категорії та проблеми вчення про колір. Коротке повідомлення про матеріали для роботи. Інструменти, їх збереження та догляд за ними. Властивості кольорів. Основні характеристики кольорів.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Поняття про колір?
2. Коли і де виникло поняття «кольорознавство»?
3. Які проблеми вчення про колір?
4. Які матеріали можуть використовуватись?
5. Які інструменти потрібні на кольороведення?
6. Властивості кольорів?
7. Які основні характеристики кольорів?

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

Завдання 1: Графічна робота на змішування трьох основних кольорів (формат А4, гуаш).

Завдання 2: Намалювати кольоровий спектр (формат А4, гуаш).

Завдання 3: Графічна робота на визначення теплих та холодних кольорів (формат А4, гуаш).

Завдання 4: Графічна робота на визначення близьких та контрастних кольорів (формат А4, гуаш).

Завдання 5: Графічна робота на визначення хроматичних, та ахроматичних кольорів (формат А4, гуаш).

Тема 3. Тональне, світлотіньове та поліхромне креслення.

Під час опрацювання цієї теми студент повинен вивчити такі питання, використавши літературні джерела [9], с. 24 – 29; [13], с. 16 – 32:

Тон, тональні і колірні співвідношення. Графічні прийоми лінійної, тональної та кольорової графіки. Світлотінь як засіб моделювання форми і простору. Засоби графічного зображення. Кольорова графіка та прийоми її зображення. Техніка художнього проектування. Поліхромне креслення. Просторові властивості кольору.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Поняття тон?
2. Що таке тональні і колірні співвідношення?
3. Які графічні прийоми використовуються у тональній графіці?
4. Поняття кольорова графіка?
5. Що таке поліхромне креслення?
6. Властивості кольорів?

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

Завдання 1: Виконати конструктивне креслення кулі, куба, піраміди, циліндра, та тоном передати об'єм предметів (формат А3, графітний олівець).

Завдання 2: Виконати декоративну композицію на лінію, крапку, пляму (формат 30*30, гуаш, акварель).

Завдання 3: Виконати декоративну композицію на лінію-крапку, лінію-пляму (формат 30*30, гуаш, акварель).

Завдання 4: Графічна робота стилізована тварина або рослина (формат А3, гуаш, акварель, кольорові олівці).

Завдання 5: Графічна робота ритм у фризі (формат А3, гуаш, акварель).

Тема 4. Колірна відмивка.

При опрацюванні цієї теми студент повинен вивчити такі питання, використавши літературні джерела [7], с. 15-34; [8], с. 20-29; [9], с. 19-27:

Види та методи відмивки. Технологічний процес відмивки. Відмивка фасаду. Роль колірної гами під час роботи технікою відмивка. Тонування відмивкою. Відмивка в інтер'єрі. Візуальне збільшення об'єкта за допомогою відмивки.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Які є види та методи відмивки?
2. Дати визначення що таке відмивка?
3. Яка роль колірної гами?
4. Що означає тонування відмивкою?
5. Що представляє собою візуальне збільшення об'єкта?

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

Завдання 1: Графічна робота на змішування кольорів при відмивці (формат А4, акварель).

Завдання 2: Виконати відмивку фасаду будинку (формат А3, акварель).

Завдання 3: Виконати відмивку дизайну ландшафту (формат А3, акварель).

Тема 5. Особливості графічних операцій в архітектурному проектуванні на ЕОМ

Під час опрацювання цієї теми студент повинен вивчити такі питання, використавши комп'ютерні технології:

Основи комп'ютерної графіки. Основи галузі застосування комп'ютерної графіки. Пакети програм комп'ютерної графіки.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Поняття комп'ютерна графіка?
2. Які основи комп'ютерної графіки?
3. Які є програми комп'ютерної графіки?

Тема 6. Виконання кольорових креслень на ЕОМ.

Під час опрацювання цієї теми студент повинен вивчити такі питання, використавши комп'ютерні технології:

Виконання кольорових креслень в Autocad. Методи заливки.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Які методи заливки?
2. Як заливка в Autocad?
3. Як виконується креслення в Autocad?

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

Завдання 1: Виконати графічне креслення фасаду будинку (програма Autocad).

Завдання 2: Виконати графічну заливку фасаду (програма Autocad).

Підготовка реферату

Підготовка реферату здійснюється за однією з тем на вибір студента:

1. Основні категорії та проблеми вчення про колір.
2. Властивості кольорів.
3. Колір та освітлення.
4. Засоби графічного зображення.
5. Вплив кольору на психологічний стан людини.
6. Кольорова графіка та прийоми її зображення.
7. Техніка художнього проектування. Поліхромне креслення.
8. Вплив і мова барв.
9. Просторові властивості кольору
10. Контраст і нюанс кольору та тону.
11. Відмивка в інтер'єрі.
12. Виконання дизайн-інтер'єру з використанням техніки відмивка.
13. Візуальне збільшення об'єкта за допомогою відмивки.
14. Світлотінь як засіб моделювання форми і простору.
15. Основи комп'ютерної графіки.
16. Основи галузі застосування комп'ютерної графіки.
17. Виконання кольорових креслень в Autocad.
18. Виконання кольорових креслень в ArchiCAD.

Перелік питань, які включено до екзаменаційних білетів

1. Поняття – кольороведення.
2. Теплі і холодні кольори.
3. Кольори спектра.
4. Змішування кольорів при відмивці.
5. Контраст та нюанс.
6. Характеристики кольору.
7. Поняття – тон.
8. Світлотінь в архітектурному кресленні.
9. Насиченість кольору.
10. Світлові зміни.
11. Утворення спектрального кола.
12. Методи змішування кольорів.
13. Закон колірних гармоній.
14. Ахроматичні кольори.
15. Тон, колір, форма, її величина.
16. Класифікація колірних гармоній.
17. Кольорова графіка та прийоми її зображення.
18. Тональна графіка та прийоми її зображення.
19. Види та методи відмивки.
20. Вплив барв на людину.
21. Монохромні гармонійні сполучення.
22. Засоби графічного зображення.
23. Хроматичні кольори.
24. Лінійна графіка та прийоми її зображення.
25. Легкі та важкі кольори.
26. Основні види контрастів.
27. Зображальні засоби передачі повітря та матеріальності.
28. Основні технологічні прийоми роботи м'якими матеріалами.
29. Поєднання кольорів в інтер'єрі.
30. Поняття кольорів акцент та нюанс.
31. Фізичні основи кольору.
32. Гармонійні сполучення кольорів.
33. Графіка на різних етапах проектування.
34. Світлотінь як засіб моделювання форми та простору.
35. Відмивка методом “al prima”.
36. Техніка “гуаші та темпері” в архітектурній графіці.

Література:

1. Агостон Ж. Теория цвета и ее применение в искусстве и дизайне. – М., 1982
2. Зайцев А. Наука о цвете и живопись. – М., 1986.
3. Миронова Л. Цветоведение. – М., 1984.
4. Садекова С. Агенства Промостиля //Интерьер и дизайн. – 2002. – №7.
5. Садекова С. Оливье Гийемен //Интерьер и дизайн. – 2002. – №8.
6. Брил Т. Свет. Воздействие на произведения искусства. – М., 1983.
7. Всё о технике: живопись акварелью. М., 1998.
8. Паррамон Хосе М., Гильермо Фрескет. Как писать акварелью. – С-П., 1995.
9. Всё о технике. Цвет. – М., 2002.
10. Бонсанти Д. Караваджо. – М., 1995.
11. Иттен Й. Искусство цвета. – М., 2001.
12. Федорук О. Синкретизм генеалогії кольору // Образотворче мистецтво. – 2002. – № 4.
13. Кандинский В. Точка и линия на плоскости. – С-П., 2001.
14. Серов Н. Лечение цветом. – С-П., 1993.
15. Психология цвета. – М.-К., 1996.
16. Казаринова А. Да будет свет // Интерьер и дизайн. – 1999. – №11.
17. Савостьянова М. Место работы // Интерьер и дизайн. – 2001. – №10.
18. Артушевська І. Конспект лекцій для студентів спеціальності «Дизайн» денної та заочної форми навчання – Луцьк: ЛДТУ, 2004.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Тематичне планування дисципліни.....	5
Тема 1. Вступ.....	6
Тема 2. Робота з фарбами.....	6
Тема 3. Тональне, світлотіньове та поліхромне креслення.....	7
Тема 4. Колірна відмивка.....	7
Тема 5. Особливості графічних операцій в архітектурному проектуванні на ЕОМ.....	8
Тема 6. Виконання кольорових креслень на ЕОМ.....	8
Підготовка реферату.....	9
Перелік питань, які включено до екзаменаційних білетів.....	10
Література.....	11

Кольороведення [Текст]: методичні вказівки для виконання самостійної роботи для студентів 3 курсу зі спеціальності 5.06010115 «Опорядження будівель і споруд та будівельний дизайн» денної форми навчання/ уклад. Т.Л. Довгополік – Любешів: Любешівський технічний коледж Луцького НТУ, 2016. – 13 с.

Комп'ютерний набір і верстка :
Редактор:

Т. Л. Довгополік
М. І. Богуш

Підп. до друку _____ 2015 р. Формат А4.
Папір офіс. Гарн.Таймс. Умов.друк.арк. 1,25
Обл.вид.арк. 1,1. Тираж 15 прим. Зам. 7

Редакційно-видавничий відділ
Луцького національного технічного університету
43018, м. Луцьк, вул. Львівська, 75
Друк – РВВ Луцького НТУ